

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра теорії і методики трудового навчання та технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **Технології виховної роботи у професійній освіті**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 015 Професійна освіта (Деревообробка)

освітньо-професійна програма Професійна освіта (Деревообробка)

Кременець – 2020

Білоевич І. А. робоча програма «Технології виховної роботи у професійній освіті» для здобувачів, які навчаються за спеціальністю 015 Професійна освіта (Деревообробка). Кременець: 2020. 15 с.

Розробник: Білоевич Іван Анатолійович – доцент, канд. пед. наук

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

Н.В. Бабій

1. Вступ

Анотація. Навчальна дисципліна «Технології виховної роботи в професійній освіті» є вибірковою дисципліною циклу професійної підготовки для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем освітньо-професійної програми 015 Професійна освіта (Деревообробка).

Вивчення дисципліни «Технології виховної роботи в професійній освіті» передбачає ознайомлення студентів з видами, формами й методами виховної роботи в закладах професійної освіти. Виховна робота та її технології – це творчий процес, і як усяка виховна та методична творчість, він приносить відповідні результати.

У процесі ознайомлення з виховною роботою здобувачі мають оволодіти знаннями, уміннями та навичками організації виховної роботи в закладах професійної освіти.

Вивчаючи критерії, показники та рівні вихованості особистості, майбутні педагоги виробничого навчання вчать долати труднощів діагностичної діяльності в роботі класного керівника: оволодівають понятійним апаратом педагогічної діагностики, набувають вмінь використовувати діагностичний інструментарій, опановують вміння аналізу, узагальнення та використання даних діагностики у практичній діяльності.

Вивчення курсу здійснюється в ході аудиторних і самостійних занять. Самостійні заняття включають роботу з довідковою літературою, технічною документацією, етнографічним матеріалом і сприяють розвитку самостійного творчого мислення, вироблення вміння впроваджувати теоретичні знання в практичні дії.

Ключові слова: технології, виховна робота, технології виховної роботи, професійна освіта, груповий керівник, гурткова робота, виховна година, поза аудиторна виховна робота.

2.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта\ Педагогіка	Вибіркова
	Спеціальність: <u>015</u> <u>Професійна освіта</u> <u>(Деревообробка)</u>	
Модулів – 1		Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		4-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		8
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 самостійної роботи студента – 2,2	Рівень вищої освіти: Бакалавр	Лекції
		10 год.
		Лабораторні
		38год.
		Самостійна робота
		72 год.
		Вид контролю
		Залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40% / 60%.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітній компонент «Технології виховної роботи в професійній освіті» є вибірковою дисципліною, що включається в навчальні плани як дисципліна обов'язкового вибору. Метою викладання навчальної дисципліни «Технології виховної роботи в професійній освіті» є формування в студентів знань, умінь і навичок виховної роботи, забезпечення їхнього особистісного розвитку як майбутніх групових керівників, суб'єктів виховної діяльності.

Основними завданням вивчення дисципліни «Технології виховної роботи в професійній освіті» є оволодіння методами педагогічної діагностики; формування вмій організації виховної роботи; опанування вміннями проведення колективних творчих заходів; формування вмій організації взаємодії у системі «заклад професійної освіти-батьки-учні»; формування вмій профілактики та корекції важковиховуваності учнів;

розвиток умінь попередження і розв'язання конфліктних ситуацій; оволодіння прийомами педагогічного впливу.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації Деревообробка і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

ФК2. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання, активізації навчально-пізнавальної діяльності в освітньому процесі та позаурочній роботі.

ФК3. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом сучасної педагогіки, психології та методики, знання та розуміння специфіки їх явищ, методів, фундаментальних ідей та закономірностей суспільно-історичного становлення, впливу психолого-педагогічного знання на життєдіяльність людини та функціонування соціуму.

ФК16. Здатність ефективно комунікувати з іншими, формувати сприятливий соціально-психологічний клімат у спільноті педагогічного та учнівського колективів, дотримуючись морально-етичних норм у професійній діяльності, формувати команду, мотивувати інших до досягнення поставлених цілей, психологічно аналізувати педагогічну діяльність.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Демонструвати знання основ філософії, педагогіки, психології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, в обсязі, необхідному для розуміння причинно-наслідкових зв'язків у розвитку особистості, суспільства й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності.

ПРН5. Здійснювати ретроспективний аналіз становлення та розвитку освітніх процесів у закладах освіти, визначати їх історичні, філософські

психолого-педагогічні основи, вміти застосовувати досвід педагогічних традицій та освітніх досягнень.

ПРН7. Здатність використовувати технології педагогічної взаємодії, володіти засобами вербальної та невербальної комунікації

ПРН19. Знати особливості проведення гурткової і факультативної роботи для здійснення предметно-перетворювальної діяльності з професійного навчання та вміти її організувати.

4.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА

ТЕМА 1. СИСТЕМА ВИХОВНОЇ РОБОТИ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА

Роль і місце класного керівника в системі виховних впливів на особистість учня. Основні напрями діяльності групового керівника. Функції групового керівника за напрямами «Здоров'я», «Взаємодія», «Інтелект», «Моральність», «Дозвілля», «Родина».

Функціональні обов'язки групового керівника. Кваліфікаційна характеристика групового керівника. Модель системи виховної роботи групового керівника. Складові системи виховної роботи групового керівника. Психолого-педагогічна діагностика. Проектувальна діяльність групового керівника. Конструктивна діяльність. Організація виховної діяльності в учнівському колективі. Особистісно-орієнтований підхід та індивідуальна робота з дітьми.

ТЕМА 2. ВИВЧЕННЯ ГРУПОВИМ КЕРІВНИКОМ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ

Критерії, показники та рівні вихованості особистості. Подолання труднощів діагностичної діяльності в роботі групового керівника: оволодіння понятійним апаратом педагогічної діагностики, набуття вмінь використання діагностичного інструментарію, опанування вмінь аналізу, узагальнення та використання даних діагностики у практичній діяльності. Поняття вихованості. Критерії вихованості. Етапи вивчення особистості учня. Методи вивчення особистості учня: спостереження, вивчення документації, бесіда, аналіз продуктів діяльності (творчості), колізійні ситуації, тестування, анкетування, експеримент. Педагогічні умови ефективності використання методів діагностики особистості.

ТЕМА 3. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ КЛАСНОГО КОЛЕКТИВУ

Поняття колективу, його ознаки, етапи формування. Цілі діагностики колективу: рівень сформованості, характер міжособистісних стосунків,

психологічний мікроклімат, спрямованість, ціннісно-орієнтаційна єдність, ініціативність, інтереси. Методи вивчення учнівського колективу: соціометричне опитування, анкетування, тестування, сфокусоване групове інтерв'ю, рольова гра. Взаємооцінювання як метод діагностики моральної вихованості учнів.

ТЕМА 4. ПЛАНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Планування виховної роботи як усвідомлене цілеспрямоване передбачення динаміки виховного процесу. Прогностичні вміння групового керівника, їх взаємозв'язок з вміннями діагностичними, конструктивними, організаційними. Види, структура, форма планів з виховної роботи. Календарне планування групового керівника: вимоги до складання плану. Тематичне тижневе планування. Поточне планування в діяльності групового керівника.

ТЕМА 5. МЕТОДИКА ПЕДАГОГІЧНОГО ВПЛИВУ

Прийоми педагогічної взаємодії. Спонукальні прийоми: переконування, заохочення, обхідний рух, прохання, показ умінь і переваг учителя, опосередкування, організація успіху в навчанні, фланговий підхід, прояв засмучення, довіра, залучення до цікавої діяльності. Гальмівні прийоми: паралельна педагогічна дія, наказ, ласкавий докір, натяк, уявна байдужість, іронія, розвінчання, вибух, вияв обурення, осуд, покарання, попередження. Критерії доцільності використання прийомів педагогічного впливу. Педагогічні умови використання прийомів педагогічного впливу.

ТЕМА 6. МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ДИСПУТУ

Диспут як одна з важливих форм виховної роботи. Диспут як складна форма діалогічного спілкування. Складність організації дискусії як вільного обговорення складних актуальних проблем. Вимоги до проблематики диспутів у різних групах. Психолінгвістична програма дискусії: завдання по відношенню до проблеми, завдання по відношенню до групи учасників, завдання по відношенню до кожного окремого учасника. Методика підготовки і проведення диспуту.

ТЕМА 7. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ ГОДИНИ

Виховна година як засіб формування правильного ставлення учня до суспільства, праці, природи, самого себе, оточуючих. Планування виховних годин. Врахування пріоритетних напрямів виховної роботи, рівня розвитку учнів, їх інтересів, завдань особистісного становлення. Функції виховної години. Форми проведення виховної години: традиційні та інноваційні. Методика підготовки до проведення виховної години.

ТЕМА 8. ФОРМИ І МЕТОДИ ПОЗААУДИТОРНОЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Мета позаурочної виховної роботи. Умови ефективності її реалізації. Пріоритетні напрями виховної роботи. Форми організації діяльності учнів у позаурочний час: традиційні та інноваційні. Умови ефективності реалізації форм виховної роботи. Методика підготовки виховних заходів. Етапи підготовки позакласного заходу.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1.						
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Система виховної роботи групового керівника	14	2		4		8
Тема 2. Вивчення груповим керівником особистості учня	13	1		4		8
Тема 3. Методика вивчення групового колективу	13	1		4		8
Тема 4. Планування гурткової роботи	16	2		6		8
Разом за змістовим модулем 1	56	6		18		32
Змістовий модуль 2.						
Тема 1. Методика педагогічного впливу	16	1		5		10

Тема 2. Методика організації проведення диспуту	16	1		5		10
Тема 3. Методика організації виховної години	19	1		8		10
Тема 4. Форми і методи позааудиторної виховної роботи	13	1		2		10
Разом за змістовим модулем 2	64	4		20		40
Усього	120	10		38		72

Теми лабораторних занять:

1. Методика організації виховної роботи у закладі професійної освіти
2. Методика планування виховної роботи у професійному закладі
3. Методика вивчення окремих учнів та учнівського колективу
4. Методика організації морального виховання учнів
5. Методика організації морального виховання учнів
6. Методика організації громадянського виховання учнів та учнівського самоврядування
7. Методика організації виховної роботи у професійних закладах нового типу
8. Методика роботи з виховання розумової культури учнів
9. Методика виховної роботи педколективу з використанням національних традицій у сучасних професійних закладах
10. Облік та оцінювання результатів виховної роботи
11. Теоретичні основи виховного процесу в професійному закладі
12. Методика організації екологічного виховання
13. Екологічне виховання учнів у природному середовищі
14. Методика профорієнтаційної роботи з учнями
15. Методика організації трудового та економічного виховання учнів

6. Самостійна робота

Зміст самостійної роботи студентів з курсу складається з таких видів:

- написання ІНДЗ у вигляді реферату;
- опрацювання та конспектування окремих питань теоретичного матеріалу згідно робочої програми;

-виконання практичних завдань протягом семестру;

Пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу:

1. Актуальність проблем виховної роботи, її мета і завдання
2. Середовище проживання людини, характеристика.
3. Технології виховної роботи, як дисципліна.
4. Роль виховання у житті людини
5. Взаємодія людини з соціальним середовищем проживання.
6. Вплив виховної роботи на самосвідомість учнів.
7. Методи виховної роботи в закладах професійної освіти.
8. Вплив темпераменту людини на виховний процес.
9. Професійна освіта та методи виховання.
10. Технології виховної роботи у закладах професійної освіти..

7. Індивідуальні завдання

Для ІНДЗ з курсу студентам пропонується: реферат на вказані вище теми.

8. Методи навчання

1. Словесні:
 - пояснення;
 - розповідь;
 - бесіда.
2. Практичні:
 - лабораторні роботи.
3. Наочні:
 - ілюстрування;
 - демонстрування.

9. Методи контролю

1. Письмовий звіт.
2. Усне опитування.

10. Критерії оцінювання знань студентів з дисципліни

При викладанні дисципліни використовуються такі види навчальних занять, як лекції, лабораторні заняття, індивідуальне консультування і керівництво самостійною роботою студента. Протягом вивчення дисципліни студент повинен виконати у повному обсязі всі види робіт, що передбачені робочою програмою (відвідування лекцій та опрацювання лекційного матеріалу, виконання та захист лабораторних робіт, написання реферату та творчої роботи). У випадку якщо студент не виконав у повному обсязі всі види навчальних робіт, то залік він не отримує.

При оцінюванні знань студентів з дисципліни використовуються такі форми контролю, як засвоєння теоретичного матеріалу тем (лекційного матеріалу), що перевіряється опитуванням під час лабораторних занять; якість виконання лабораторних (набуття теоретичних знань і практичних умінь) перевіряється шляхом захисту кожної лабораторної роботи. Оцінка, яка виставляється за лабораторну роботу складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми лабораторної роботи; якість

оформлення протоколу; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення; своєчасний захист лабораторної роботи. Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її після виконання або на наступному занятті. За несвоєчасний захист лабораторної роботи виставляється оцінка «задовільно». Пропущене з поважної причини лабораторне заняття студент повинен відпрацювати у встановлений викладачем термін. Оцінювання лабораторних робіт проводиться за національною шкалою оцінювання.

Критерії оцінювання лабораторних робіт

Оцінка	Критерії оцінювання
8-7	Повне і міцне знання матеріалу, відповідно до вимог робочої програми, вільне оперування термінами і фактами, мова студента логічно обґрунтована та грамотно правильна.
6-5	Міцне знання матеріалу, відповідно до вимог робочої програми, при незначних неточностях, помилках (не більше 2-ох), мова студента логічно обґрунтована та граматично правильна
4-3	За знання матеріалу, відповідно до вимог робочої програми, при наявності помітних прогалин, неточностей, але таких, що не перешкоджають подальшому вивченню і виправляються студентом при допомозі викладача.
2-1	Часткове знання матеріалу, відповідно до вимог робочої програми, при наявності вагомих помітних неточностей, але таких, що не перешкоджають подальшому вивченню і виправляються студентом при допомозі викладача.
0	Незнання матеріалу, неповну, безсистемну відповідь і велику кількість помилок у відповіді, які студент не може виправити при допомозі викладача.

Критерії оцінювання самостійної роботи – ІНДЗ (реферату)

Оцінка за ІНДЗ (реферат) – макс. 28 балів (зміст, оформлення – 18 балів; захист – 10 балів). Оцінювання проводиться за такою шкалою:

1. Зміст, оформлення.

Кількість балів «18-15»: бездоганно структурована робота, яка містить оформлені відповідно до вимог титульний аркуш, зміст, перелік умовних позначень (за необхідності), вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності), анотацію.

Кількість балів «14-12» свідчить про самостійне опрацювання теми, достатній об'єм опрацьованого матеріалу для формулювання власних висновків про ступінь вивчення проблеми. Структура роботи, її оформлення відповідає вимогам, що ставляться до робіт такого типу. Студент демонструє вміння формулювати мету і визначати завдання дослідження,

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій
2. Плани лабораторних занять

13. Рекомендована література

Основна література

1. Білецька І.О. Методи і засоби особистісно-орієнтованого виховання: навчально-методичний посібник / І.О.Білецька, О.М.Коберник. – Умань, 2009. – 148 с.
2. Велитченко Л.К. Педагогічна взаємодія: теоретичні основи психологічного аналізу: монографія / Л.К. Велитченко. – Одеса: ПНЦ АПН України, 2005. – 355 с.
3. Виховні технології / Упоряд. В. Варава, В. Зоц. – К.: Ред. Загальнопед. Газ., 2004. – 120 с.
4. Вільш І. Врахування сталих індивідуальних рис особистості як важливий аспект гуманітаризації навчання і виховання / І.Вільш // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 2. – С. 61-68.
5. Галузяк В.М. Діагностичний інструментарій класного керівника / В.М. Галузяк, І.Л. Холковська. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2013. – 200 с.
6. Галузяк В.М. Діагностичний інструментарій класного керівника / В.М. Галузяк, І.Л. Холковська. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2013. – 200 с.

7. Галузяк В.М. Особистісна референтність вихователя: її сутність і типи / В.М. Галузяк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського. Серія: «Педагогіка і психологія». Вип. 46. – Вінниця, 2016. – С.142-148.
8. Гільбух Ю.З., Киричук О.В. Шкільний клас: як пізнавати і виховувати його душу / Ю.З.Гільбух, О.В.Киричук. – К.: Знання, 1996. – 186 с.
9. Дубасенюк О.А. Концептуальні підходи до професійно-педагогічної підготовки сучасного педагога. – «Основа», 2011. – 176 с.
10. Запобігання відхиленням у поведінці школярів / Під ред. Б.С. Кобзар. – К.: Освіта, 1992. – 194 с.
11. Каплінський В.В. 100 складних ситуацій на уроках та поза уроками. Шукаємо рішення. Навчально-методичний посібник для майбутніх вчителів / В.В. Каплінський. – Вінниця: Нілан ЛТД, 2009. – 114 с.
12. Карпенчук С.Г. Вивчення рівнів вихованості школярів / С.Г.Карпенчук, Г.І.Ситник. – Рівне: Літера, 2006. – 114 с.
13. Класні збори та класна година як засіб формування ціннісного орієнтаційної діяльності учнівського колективу // Позакласний час. – 2000. – № 30. - С. 41-42.
14. Коваленко С.Є. Сучасні педагогічні технології та їх застосування у виховній роботі закладу / С.Є.Коваленко // Позакласний час плюс. – 2008. - №7. – С.15-26.
15. Ковальова Л. Пріоритетні напрями виховної роботи в школі / Л.Ковальова // Шкільний світ. – 2002. – № 17. – С. 1-4.
16. Кондрашова Л.В. Морально-психологічна готовність студента до виховної діяльності / Л.В. Кондрашова. – К.:Вища школа, 2007. – 102 с.
17. Кульневич С.В. Виховна робота в сучасній школі: від колективізму до взаємодії: навч.метод. посіб. / С.В. Кульневич. – К.: Педагогіка. 2006. – 272 с.
18. Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання: навч. посіб. / В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський. – К., 2008. – 415 с.
19. Оржеховська В.М. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх / В.М.Оржеховська. – К.: Освіта, 2006. – 234 с.
20. Оржеховська В.М. Класний керівник у сучасній школі / В.М.Оржеховська, О.І.Пилипенко. – К.: Освіта, 2008. – 143 с.
21. Підготовка виховної позакласної справи-заходу // Позакласний час. – 2000. – № 30. – С. 43- 44.
22. Рыбакова М.М. Конфликт и взаимодействие в педагогическом процессе / М.М.Рыбакова. – М.: Педагогика, 1992. – 182 с.
23. Холковська І.Л. Методика виховної роботи: Курс лекцій / І.Л. Холковська. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. – 192 с.

24. Холковська І.Л. Методика виховної роботи: Курс лекцій / І.Л. Холковська. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. – 192 с.
25. Холковська І.Л. Методика виховної роботи: Практикум / І.Л. Холковська. - Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. – 207 с.
26. Холковська І.Л. Методика виховної роботи: Практикум / І.Л. Холковська. - Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. – 207 с.
27. Столяренко О.В. Професійна компетентність майбутнього вчителя в контексті полікультурного виховання . Нові технології навчання: наук-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – Київ, 2015. – Вип. 85. – С. 204-206. 15.Інформаційні ресурси